

ИНТЕЛЕКТУАЛЬНЕ СВЯТО В УКРАЇНСЬКОМУ ПОДУНАВ'І

27 травня ц. р. в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародними учасниками під назвою "Сучасна україністика: проблеми мови, літератури й культури". Заявки на участь у ній подали майже півтори сотні науковців із різних регіонів України та із-за кордону (Молдови, Польщі, Словаччини).

Розпочався захід вітальним словом ректора університету, проф. *Ярослава Кічука*. Він подякував за сприяння співorganizаторам конференції, керівництву і співробітникам Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, а також Інституту української мови НАН України. Також наголосив на потребі особливої державної уваги і підтримки колег задля розвитку вітчизняної гуманітаристики у мультикультурному дунайському регіоні. Гучними оплесками, словами вдячності і шани учасники конференції привітали справжнього патріарха ІДГУ О. Зарудняка, який понад шістьдесят років працює в цьому закладі.

В озвученому привітанні директора Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка, акад. М. Жулинського було згадано про тривалу і плідну співпрацю академічної установи та ІДГУ, що розпочалася ще у 1990-х рр. стараннями передовсім Г. Райбедюк, С. Гальченка, В. Дудка, М. Кодака та інших однодумців-україністів. Особливо викладачів і студентів університету потішили інтелектуальні дарунки колег – кільканадцять фахових видань, підготованих співробітниками Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка.

Після урочистої частини модерування пленарними виступами та дискусією перейняли декан факультету української філології та соціальних наук *Л. Чорна* та завідувач кафедри української мови та літератури *Г. Райбедюк*. Вони попросили колег озвучити тези доповідей почесних професорів і друзів університету: М. Жулинського (про проблему культурної ідентичності у творчому доробку І. Франка), С. Кіраля (про етапи життєвого шляху і творчого зростання Г. Гордасевич), Г. Клочка (про художню енергетику лірики Т. Шевченка) та В. Панченка (про творчу історію поеми М. Бажана "Дебора").

Після цього можливість для виступу було надано київським гостям, співробітникам Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка. Із використанням візуального супроводу *Д. Єсипенко* оповів про участь Б. Грінченка в історії спорудження першого київського пам'ятника Т. Шевченку. *О. Матвеева* охарактеризувала модифікацію концепції національного відродження у "Щоденнику" В. Винниченка, а *Г. Карпінчук* ознайомила слухачів із постаттю дослідника шевченкових текстів М. Новицького та його внеском у вивчення спогадів сучасників поета. *Ю. Григорчук* запросила учасників конференції у захоплюючу мультимедійну подорож, упродовж котрої вони глибше пізнали біографію і творчість видатної бразильської українки Віри Вовк.

Цікаві і різноманітні аспекти філологічних досліджень презентували співробітники ІДГУ. *Г. Райбедюк* освітлила україноцентричний характер життєтворчості "тихого лірика" В. Підпалого, а *Л. Чорна* запропонувала власне розуміння природи і ролі нових українських національних мітів. *Л. Рева-Левшакова* подала сучасну інтерпретацію наративу В. Підмогильного, у той час, як *Т. Шевчук* звернулася до контексту маловідомого грузинського періоду біографії В. Наріжного. Теплі спогади про М. Кодака та інших співробітників Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка прозвучали у доповіді декана факультету іноземних мов *Л. Дзіковської* про творчість М. Волошина і Лесі Українки. Особливо актуальною в контексті тематики конференції була доповідь *В. Дроздова* про питання державної незалежності України на сторінках ізмаїльської преси 1991 року, що супроводжувалася презентацією фотографій того часу. *О. Кудінова* залучила у спілниці Лару Фабіан, використавши неповторне soprano співачки як звукове тло розповіді про використання латинських текстів у освітньому процесі. Дебютом на заходах міжнародного статусу став для *О. Генової* її виступ про збереження нематеріальної культурної спадщини в українському Подунав'ї.

Великий потенціал ІДГУ як науково-дослідницького центру засвідчує спільний з Інститутом української мови НАНУ проект "Опис і картографування межиріччя Дністра і Дунаю – нової європейської моделі безконфліктної взаємодії різносистемних мов і діалектів" (наук. керівник директор Інституту української мови проф. П. Гриценко). Під час конференції співробітники ІДГУ доповіли про початкові результати своєї пошукової та аналітичної роботи. Головний відповідальний за виконання проекту, *А. Колесников* подав класифікацію українських говірок у багатомовному середовищі Придунав'я, *М. Делюсто* зосередилася на проблемах укладання мультілінгвального атласу, а *І. Циганок* окреслила прикметні регіональні мовні концепти. У підсумковому слові *Г. Райбедюк* подякувала учасникам за плідну працю, наголосивши, що за матеріалами конференції буде укладено тематичний випуск збірника "Філологічні діалоги".

Окремим позаконференційним заходом була зустріч співробітників Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка зі студентами ІДГУ. На ній була презентована діяльність академічної установи, зокрема інтелектуальна продукція відділу шевченкознавства. Від імені працівників кафедри української мови та літератури проф. Г. Райбедюк подякувала за подаровані цінні наукові праці О. Бороня та О. Федорука.

Организатори подбали про широку участь у висвітленні заходів регіональними ЗМІ. Не менш важливим і обнадійливим фактором стала також підтримка гуманітарних ініціатив місцевою владою.

І кілька завершальних ремарок для колег, в уяві котрих українське Подунав'я поки залишається terra incognita. Ізмаїл і його гуманітарний університет не залишають байдужими і приємно вражають. Своєю унікальною історією, різноманіттям флори і фауни, гастрономічним багатством, мультілінгвальною і полікультурністю (у регіоні мирно співмешкають українці, болгари, румуни, албанці, росіяни, гагаузи та інші народи). Студентами, котрі натхненно вивчають напам'ять сотні поетичних текстів. Викладачами, котрі перемагають на міжнародних конкурсах із декоративно-прикладного мистецтва. Ректором, котрий готовий особисто проводити екскурсії пам'ятними місцями рідного міста. Тож завітайте і переконайтеся.

В.Ш.

м. Київ

Отримано 2 червня 2016 р.